

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Nicolae Gîrnu

(art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1407/2023
Nr. PIGD 1-21098781-01-Ira-18082023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 16) CPP; Încetarea procesului penal în baza amnistiei fără cercetarea probelor și constatarea vinovăției, în locul pronunțării unei sentințe de condamnare și liberare de pedeapsă.

30 septembrie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Vladislav Negru

Instanța de apel: Grigori Colev, Ștefan Starciuc, Dmitrii Fujenco

Textul corespunde originalului

Judecând recursul în cauza penală privind învinuirea lui Nicolae Gîrnu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,
Ghenadie Eremciuc,
Vladislav Gribincea, *judecători*,

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Nicolae Gîrnu s-a născut în anul 1990 în or. Iargara. El a fost învinuit în temeiul art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, de vătămare intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății.

2. Nicolae Gîrnu a fost apărat de avocatul Vasile Zagaican.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Procesul penal intentat în privința lui Nicolae Gîrnu în baza art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal a fost încetat în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Marc Oloinic, a fost admisă parțial, iar Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite suma de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea civilă a fost respinsă. Nicolae Gîrnu a mai fost obligat să achite statului 640 de lei drept cheltuieli judiciare. Instanța de apel a casat integral sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 01 august 2022, pronunțând o nouă hotărâre. Procesul penal împotriva lui Nicolae Gîrnu pentru infracțiunea prevăzută la art. 152 alin. (2) lit. c¹) și e) Cod penal a fost încetat în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Acțiunea civilă a fost admisă parțial, iar Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite lui Marc Oloinic suma de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite 640 de lei statului drept cheltuieli judiciare.

4. La 27 iulie 2023, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, a declarat recurs. El a solicitat casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare, deoarece cauza a fost încetată eronat.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 04 iunie și s-a finalizat în 29 iunie 2021. În prima instanță cauza penală a fost examinată în perioada 02 iulie 2021 – 01 august 2022. Instanța de apel a examinat cauza în perioada 19 octombrie 2022 – 17 mai 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 18 august 2023.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

6. Nicolae Gîrnu a fost învinuit că, la 16 aprilie 2021, în jurul orei 15:20, împreună cu o altă persoană, aflându-se în centrul orașului Iargara, l-a agresat fizic pe minorul Marc Oloinic, lovindu-l cu pumnul în față. În urma agresiunii,

victima a suferit mai multe fracturi faciale, calificate de expertiză ca vătămare corporală medie. Fapta a fost încadrată ca vătămare intenționată medie a integrității corporale, comisă în grup și asupra unui minor, conform art. 152 alin. (2) lit. c¹) și e) Cod penal.

b. Probatoriul

7. La baza învinuirii lui Nicolae Gîrnu au stat următoarele probe: declarațiile părții vătămate Marc Oloinic și ale tatălui acestuia, Ilie Olinic, din care reiese că Nicolae Gîrnu și cealaltă persoană, aflați în stare de ebrietate, au aplicat lovituri repetate cu pumnii și picioarele asupra lor, adresându-le cuvinte injurioase. Raportul de expertiză judiciară din 31 mai 2021 a constatat leziuni corporale medii la Marc și Ilie Oloinic.

8. Nicolae Gîrnu vina a recunoscut-o parțial și, în esență, a declarat că incidentul a pornit de la injurii telefonice făcute de Marc Oloinic și a escaladat într-un conflict fizic între părinți și prietenii celor implicați. Poliția a intervenit, au fost luate declarații, dar unele plângeri au fost retrase ulterior.

c. Sentința

9. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în conformitate cu art. 364¹ Cod de procedură penală. Prin sentința Judecătoreiei Cimișlia, sediul Leova, din 01 august 2022, procesul penal a fost încetat în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Marc Oloinic, a fost admisă parțial. Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite suma de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Totodată, Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite statului 640 de lei drept cheltuieli judiciare generate de expertizele efectuate în dosar.

10. Instanța a constatat că Nicolae Gîrnu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. c¹) și e) Cod penal în aprilie 2021, adică anterior adoptării Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Întrucât pedeapsa prevăzută de lege pentru această faptă nu depășește șapte ani și nu există motive de excludere, iar inculpatul și-a dat acordul scris, instanța a aplicat actul de amnistie și a încetat procesul penal împotriva lui.

11. În privința acțiunii civile înaintate de partea vătămată Marc Oloinic, instanța a reținut că pretențiile privind prejudiciul material (7.000 de lei) nu au fost dovedite și au fost respinse, iar prejudiciul moral solicitat (50.000 de lei) a fost admis doar parțial, în mărime de 25.000 de lei.

d. Apelul

12. La 02 septembrie 2022, procurorul în Procuratura raionului Leova, Vasile Buzilă, a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin care Nicolae Gîrnu să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii imputate și condamnat la patru ani de închisoare, cu absolvirea de executarea pedepsei în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Procurorul a susținut

că instanța de fond a încetat procesul penal fără a-l recunoaște vinovat pe Nicolae Gîrnu, contrar prevederilor legale privind amnistia. El a argumentat că, potrivit Codului de procedură penală, în cazul amnistiei, instanța trebuie mai întâi să constate vinovăția și să pronunțe o sentință de condamnare, cu stabilirea pedepsei și absolvirea de executarea acesteia.

13. Prin [decizia](#) Curții de Apel Comrat din 17 mai 2023, a fost admis apelul procurorului, casată integral sentința și pronunțată o hotărâre nouă. Procesul penal împotriva lui Nicolae Gîrnu a fost din nou încetat în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Instanța de apel a stabilit că, la examinarea cauze în fond, inculpatul a solicitat încetarea procesului penal în temeiul Legii nr. 243/2021 privind amnistia. Deși această lege impune încetarea procesului cu acordul inculpatului, instanța de fond a continuat cercetarea judecătorească și a emis sentință de încetare după examinarea fondului, ce contravine cadrului legal. Instanța de apel a constatat că, în prezența unui act de amnistie, instanța trebuia să înceteze procesul penal fără analizarea probelor.

14. Acțiunea civilă a fost admisă parțial, iar Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite lui Marc Oloinic suma de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Restul acțiunii civile a fost respinsă. Nicolae Gîrnu a fost obligat să achite 640 de lei statului drept cheltuieli judiciare, reprezentând costul expertizelor dispuse în cauză. Decizia motivată a fost pronunțată la 29 iunie 2023.

e. Recursul

15. La 27 iulie 2023, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, a înaintat recurs, invocând eroarea judiciară prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală. Procurorul a solicitat casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare. În recurs se susține că instanța de apel a aplicat în mod greșit dispozițiile Legii nr.243/2021 privind amnistia, dispunând încetarea procesului penal în privința inculpatului Nicolae Gîrnu. Potrivit art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală și art. 107 Cod penal, amnistia poate fi aplicată exclusiv prin pronunțarea unei hotărâri de condamnare cu liberarea inculpatului de la executarea pedepsei, și nicidecum prin încetarea procesului penal. Hotărârea instanței de apel nu este suficient de motivată, instanța limitându-se la o simplă constatare a aplicabilității amnistiei, fără o analiză detaliată a normelor incidente și a efectelor juridice pe care acestea le produc.

16. La 18 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recursul declarat. La 19 septembrie 2023, avocatul Vasile Zagaican, în interesele condamnatului, a depus referință în care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, întrucât criticile procurorului vizează exclusiv modul de interpretare și aplicare a Legii nr. 243/2021 privind amnistia, aspect ce ține de aprecierea instanței de apel și nu constituie temei de recurs în sensul art. 427 Cod de procedură penală.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;”

18. Art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(4) Sentința de condamnare se adoptă:

2) cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art.107 din Codul penal și în cazurile prevăzute în art.89 alin.(2) lit.a), b), c), e), f) și g) din Codul penal;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 29 iunie 2023. Recursul a fost declarat pe 27 iulie 2023. Având în vedere că, la ziua depunerii, termenul pentru depunerea recursului era de 30 de zile, recursul a fost înaintat în termen.

a. Standardele relevante

20. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

21. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023, care se referă la motivarea deciziei instanței de apel. Acest aspect a fost interpretat în numeroase cauze (a se vedea hotărârile nr. [1ra-231/2023](#), [1ra-1081/2023](#), [1ra-1309/2023](#)). Acuzarea critică

decizia instanței în legătură cu încetarea procesului penal în privința inculpatului, considerând-o neîntemeiată. În opinia sa, instanța trebuia mai întâi să pronunțe o sentință de condamnare și apoi să aplice amnistia. Totodată, hotărârea instanței de apel nu este suficient motivată, instanța limitându-se la o simplă constatare a aplicabilității amnistiei, fără o analiză detaliată a normelor incidente și a efectelor juridice pe care acestea le produc. Completul va examina acest argument prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, care se referă la interpretarea legii contrar jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

b. Aplicarea standardelor de mai sus în prezenta cauză

22. În această cauză Curtea Supremă de Justiție trebuie să decidă: i) legalitatea încetării procesului penal în baza amnistiei; ii) soluționarea acțiunii civile și a cheltuielilor judiciare.

i) legalitatea încetării procesului penal

23. Prin decizia instanței de apel, a fost casată sentința și pronunțată o hotărâre nouă. Procesul penal împotriva lui Nicolae Gîrnu a fost încetat, în temeiul Legii amnistiei nr. 243/2021. Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că Legea nr. 243/2021 impune obligatoriu încetarea procesului atunci când acest lucru este cerut de acuzat. Instanța de apel a criticat faptul că instanța de fond a continuat judecata și a dispus încetarea procesului după examinarea fondului. Ea a reținut că procesul trebuia să fie încetat imediat, fără analizarea probelor și fără constatarea vinovăției. Sentința a fost casată, și a fost dispusă încetarea procesului penal față de Nicolae Gîrnu în baza amnistiei, fără a cerceta probele.

24. Potrivit practicii Curții Supreme de Justiție, amnistia poate produce trei efecte: înlăturarea răspunderii penale, înlăturarea pedepsei penale și reducerea sau comutarea pedepsei. Fiecare dintre aceste efecte se aplică în funcție de etapa procesului penal. Înlăturarea răspunderii se aplică în timpul urmăririi penale (conform art. 275 pct. 4 și art. 285 alin. (2) Cod de procedură penală). Înlăturarea pedepsei se aplică în instanța de judecată, inclusiv în apel (conform art. 389 alin. (4) pct. 2) Cod de procedură penală). Reducerea sau comutarea pedepsei se aplică după rămânerea definitivă a hotărârii și punerea ei în executare (art. 469 Cod de procedură penală). Aplicarea amnistiei este condiționată de acordul persoanei. Chiar dacă apărarea formulează o cerere în acest sens, unica soluție posibilă este emiterea unui sentințe de condamnare și de liberare de pedeapsă penală, după cum prevede art. 389 Cod de procedură penală. Prin urmare, instanța nu poate dispune încetarea procesului penal pe motivul aplicării actului de amnistie (decizia nr. [1ra-303/2024](#), §§ 36-42). Aceasta era și practica Curții Supreme de Justiție la ziua adoptării deciziei instanței de apel.

25. Atât instanța de apel cât și cea de fond au dispus încetarea procesului penal în legătură cu aplicarea amnistiei, fără a pronunța o sentință de condamnare. Acest fapt contravine art. 389 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură

penală și practicii constante a Curții Supreme de Justiție, care prevede că amnistia nu poate fi aplicată în lipsa unei condamnări. Aplicarea amnistiei presupune stabilirea vinovăției și pronunțarea unei pedepse, chiar dacă ulterior inculpatul este eliberat de executarea acesteia. Prin urmare, recursul urmează a fi admis în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală (în vigoare până la 01 septembrie 2023).

26. Această cauză este diferită de cauza nr. [1ra-372/2023](#), în care un recurs similar al procurorului a fost declarat inadmisibil. În acea cauză instanța de apel a constatat în esență vinovăția inculpatului când a încetat procesul, iar în prezenta cauză procesul a fost încetat fără cercetarea probelor.

27. În speță, inculpatul Nicolae Gîrnu a recunoscut săvârșirea faptelor reținute în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în procedură simplificată, în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală. Recunoașterea faptei este susținută și alte probe ale cauzei (a se vedea para. 7). Inculpatul nu a depus apel, chiar dacă, în esență, prima instanță a constatat comiterea de către el a unei infracțiuni. Mai mult, el a fost de acord cu aplicarea amnistiei, care nu poate fi aplicată față de o persoană nevinovată. Aceste circumstanțe permit constatarea vinovăției lui Nicolae Gîrnu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c¹) și e) Cod penal. Având în vedere circumstanțele cauzei, în special examinarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală și lipsa circumstanțelor agravante, instanța stabilește pedeapsa de patru ani de închisoare.

28. Gîrnu a solicitat aplicarea față de el a Legii amnistiei nr. 243/2021. Legea nu interzice aplicarea amnistiei pentru infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) Cod penal și din materialele cauzei nu rezultă alte piedici pentru aplicarea amnistiei. Prin urmare, instanța adoptă o sentință de condamnare și de liberarea pedepsei, după cum prevede art. 289 alin. (4) pct. 2 Cod de procedură penală.

ii) soluționarea acțiunii civile și a cheltuielilor judiciare

29. Atât prima instanță, cât și instanța de apel au soluționat acțiunea civilă. Marc Oloinic a pretins în prima instanță la plata sumei de 7.000 de lei cu titlu de prejudiciu material și 50.000 de lei – prejudiciu moral. Prima instanță a oferit o despăgubire de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. Despăgubirea pentru prejudiciul material a fost respinsă deoarece Marc Oloinic nu a prezentat probe și acte justificative care să confirme existența acestuia. În partea acțiunii civile nu a fost depus apel și recurs.

30. În acțiunea civilă depusă de avocatul Vitalie Rusu, în interesele părții vătămate Marc Oloinic, se susține că, în urma incidentului, acestuia i-a fost cauzat un prejudiciu moral semnificativ, manifestat printr-o perioadă îndelungată de recuperare fizică și emoțională. Starea de sănătate a fost afectată considerabil, partea vătămată suferind frică, intimidare și stres. Este evident că circumstanțele date au cauzat suferințe fizice și psihice părții vătămate. Având în vedere că în partea acțiunii civile nu a fost depus apel și recurs, precum și soluția instanței de

fond în această parte, instanța de recurs nu poate decât să mențină soluția din sentință cu privire la acțiunea civilă. Ea acordă lui Marc Oleinic 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și îi respinge acțiunea în ceea ce privește prejudiciul material.

31. În prezenta cauză au fost efectuate două expertize judiciare, la 28 aprilie 2021 și 31 mai 2021, fiecare în valoare de 320 de lei. Aceste expertize au fost necesare pentru stabilirea vinovăției inculpatului. Întrucât vinovăția acestuia a fost constatată, cheltuielile aferente acestora urmează a fi suportate de inculpat, conform art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală.

32. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 435 alin. (2) pct. d) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Lilia Sîrbu, casează decizia Curții de Apel Comrat din 17 mai 2023 și sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova, din 01 august 2022, rejudecă cauza și pronunță o hotărâre nouă, prin care

- a) Nicolae Gîrnu se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. c¹), e) Cod penal, se condamnă la patru ani de închisoare și se liberează de executarea pedepsei în baza Legii nr.243/2021 privind amnistia;
- b) Se admite parțial acțiunea civilă depusă de Marc Oleinic și se dispune încasarea din contul lui Nicolae Gîrnu în beneficiul lui Marc Oleinic a sumei de 25.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune;
- c) Dispune încasarea din contul lui Nicolae Gîrnu în beneficiul statului a sumei de 640 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea